

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització
corresponents al tancament de l'exercici 2008, de
RAMADERS D'ANDORRA, S.A.

Octubre del 2009

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	3
1.1. Objecte i abast.....	3
1.2. Metodologia	3
1.3. Naturalesa jurídica.....	4
1.4. Marc jurídic	4
1.5. Organització i control intern	5
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA	6
2.1. Balanç i compte del resultat economicopatrimonial	6
2.1.1. Existències	9
2.1.2. Deutors.....	10
2.1.3. Tresoreria.....	10
2.1.4. Fons propis	11
2.1.5. Creditors.....	12
2.1.6. Ingressos per vendes	13
2.1.7. Subvencions corrents.....	13
2.1.8. Beneficis i ingressos extraordinaris	14
2.1.9. Despeses d'aprovisionaments	14
2.1.10. Despeses de serveis exteriors	14
2.1.11. Pèrdues i despeses extraordinàries	15
2.2. Execució pressupostària.....	16
2.3. Altres aspectes a destacar.....	18
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS.....	19
4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS	19
5. CONCLUSIONS.....	20
6. AL·LEGACIONS	20
7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES.....	22

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'art. 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest Òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable de les societats públiques, entre d'altres, Ramaders d'Andorra, S.A.

L'auditoria de Ramaders d'Andorra, S.A. forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2008, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de l'esmentada entitat, desenvolupada en l'exercici 2008.

La informació comptable examinada ha estat la integrada per la liquidació de comptes lliurada al Tribunal de Comptes l'1 d'abril de 2009 i consta entre altres, dels següents estats, comptes i annexos:

- Balanç
- Compte del resultat economicopatrimonial
- Memòria, que inclou el quadre de finançament
- Liquidació del pressupost

Addicionalment, l'entitat presenta un càlcul del romanent de tresoreria i la conciliació entre el resultat comptable a 31 de desembre de 2008.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic i ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una fiscalització de regularitat, que inclou una fiscalització de legalitat o compliment i una fiscalització financera, amb els següents objectius:

- Verificar si l'activitat economicofinancera de Ramaders d'Andorra, S.A. s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació.
- Verificar si els comptes anuals i altres estats financers de Ramaders d'Andorra, S.A. expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del resultat economicopatrimonial, i que la informació economicofinancera es presenta d'acord als principis comptables que li són d'aplicació.

No obstant això, en la mesura que s'han detectat en la fiscalització, en l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que indiquen si la gestió economicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats per Ramaders d'Andorra, S.A. en l'exercici 2008 encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables com els patrimonials, així com els d'organització i control intern existents en l'entitat. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han portat a terme procediments específics, amb tendència a localitzar fets posteriors que poguessin afectar l'exercici auditat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, s'ha fet referència als mateixos a l'informe.

El treball de camp a les dependències de l'ens auditat va concloure el 6 d'agost del 2009.

1.3. Naturalesa jurídica

Ramaders d'Andorra, S.A. és una societat pública, per a accions, creada per la Llei de creació de la societat Ramaders d'Andorra, S.A. de 10 de desembre de 1998.

El capital social està participat en el 51% pel Govern i el 49% per titulars en actiu d'una explotació ramadera.

1.4. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat economicofinancera i comptable de Ramaders d'Andorra, S.A. en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Llei general de les finances públiques, de 19 de desembre de 1996
- Llei de creació de la societat Ramaders d'Andorra, S.A. de 10 de desembre de 1998
- Llei 20/2007, del 18 d'octubre, de societats anònimes i de responsabilitat limitada
- Llei 1/2008, de 10 de gener, del pressupost per a l'exercici 2008
- Reglament intern de Ramaders d'Andorra, S.A.

1.5. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i direcció de l'entitat, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable de que en la consecució de la missió de l'ens s'assoleixen els objectius de:

- Execució ordenada ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions
- Compliment de les obligacions de responsabilitat
- Compliment de les lleis i regulació aplicable
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys

En els treballs de fiscalització s'ha estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expresseu una opinió sobre el sistema de control intern de l'entitat. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern de l'entitat.

Ramaders d'Andorra, S.A., no disposa d'una organització i control intern propi. Els recursos que utilitza són cedits pel Ministeri d'Agricultura: personal, local, equips d'oficina, etc., en base a un contracte de cessió signat el 17 de desembre de 2003. Les diferents mancances detectades s'han recollit en els apartats corresponents en el cos de l'informe (2.1.1 i 2.3)

El Consell d'Administració és l'òrgan de govern que pren les decisions de funcionament de la societat.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Balanç i compte del resultat economicopatrimonial

Balanç

ACTIU	Exercici 2007	Exercici 2008
C) ACTIU CIRCULANT	888.234	1.115.938
I. Existències	3.571	6.046
1.- Comercials	3.571	6.046
II. Deutors	330.611	388.783
1.- Deutors pressupostaris	226.562	245.279
2.- Deutors no pressupostaris	104.050	143.504
IV. Tresoreria	554.052	721.109
TOTAL GENERAL (C)	888.234	1.115.938

PASSIU	Exercici 2007	Exercici 2008
A) FONS PROPIS	281.827	323.491
I. Patrimoni	150.253	150.253
1.- Patrimoni	150.253	150.253
II. Reserves	14.980	14.980
III. Resultats d'exercicis anteriors	77.157	116.593
1.- Resultats positius d'exercicis anteriors	116.073	155.509
2.- Resultats negatius d'exercicis anteriors	-38.916	-38.916
IV. Resultat de l'exercici	39.436	41.665
E) CREDITORS A CURT TERMINI	606.408	792.447
III. Creditors	606.408	792.447
1.- Creditors pressupostaris	362.623	486.201
2.- Creditors no pressupostaris	243.785	306.246
TOTAL GENERAL (A+E)	888.234	1.115.938

Font: Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

Compte del resultat economicopatrimonial

DEURE	Exercici 2007	Exercici 2008
A) Despeses	1.372.597	1.463.940
1.- Reducció d'existències de productes acabats i en curs de fabricació	-	-
2.- Aprovisionaments	1.324.243	1.449.205
a) Consum de mercaderies	1.276.313	1.413.258
c) Altres despeses externes	47.930	35.947
3.- Despeses de gestió ordinària, de funcionament dels serveis i prestacions socials	20.184	11.242
e) Altres despeses de gestió	19.505	11.162
e1) Serveis exteriors	18.755	10.387
e2) Tributs	749	776
f) Despeses financeres i assimilables	679	80
f1) Per deutes	679	80
5.- Pèrdues i despeses extraordinàries	28.170	3.493
c) Despeses extraordinàries	1	-
d) Despeses i pèrdues d'altres exercicis	28.169	3.493
Estalvi	39.436	41.665

HAVER	Exercici 2007	Exercici 2008
B) Ingressos	1.412.033	1.505.605
1.- Vendes i prestacions de serveis	1.289.417	1.420.714
a) Vendes	1.289.417	1.420.714
4.- Altres ingressos en gestió ordinària	62	58
f) Altres interessos i ingressos assimilats	62	58
f1) Altres interessos	62	58
5.- Transferències i subvencions	79.520	80.000
a) Transferències corrents	79.520	80.000
6.- Beneficis i ingressos extraordinaris	43.034	4.833
d) Ingressos extraordinaris	6.349	-
e) Ingressos i beneficis d'altres exercicis	36.685	4.833
Desestalvi		

Font: Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

Quadre de finançament

Fons aplicats	Exercici 2007	Exercici 2008
1. Recursos aplicats en operacions de gestió	1.372.597	1.463.940
b) Aprovisionaments	1.324.243	1.449.205
c) Serveis exteriors	18.755	10.387
d) Tributs	749	776
h) Despeses financeres i assimilables	679	80
i) Altres pèrdues de gestió corrent i despeses excepcionals	28.170	3.493
Total aplicacions	1.372.597	1.463.940
Excés d'orígens sobre aplicacions	39.436	41.665
(Augment del capital circulant)		

Fons obtinguts	Exercici 2007	Exercici 2008
1. Recursos procedents d'operacions de gestió	1.412.033	1.505.605
a) Vendes	1.289.417	1.420.714
f) Transferències i subvencions	79.520	80.000
g) Ingressos financers	62	58
h) Altres ingressos de gestió corrent i ingressos excepcionals	43.034	4.833
Total d'orígens	1.412.033	1.505.605
Excés aplicacions sobre orígens		
(Disminució del capital circulant)		

Font: Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

VARIACIÓ DEL CAPITAL CIRCULANT	Exercici 2007		Exercici 2008	
	Augments	Disminucions	Augments	Disminucions
1. Existències	1.950		2.475	
2. Deutors				
a) Pressupostaris		117.568	18.717	
b) No pressupostaris	104.050		39.455	
3. Creditors				
a) Pressupostaris	28.570			123.578
b) No pressupostaris		231.212		62.461
6. Altres comptes no bancaris				
7. Tresoreria	253.646		167.057	
8. Ajustaments per periodificació				
TOTAL	388.216	348.779	227.704	186.039
VARIACIÓ DEL CAPITAL CIRCULANT	39.436			41.665

Font: Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

La variació del capital circulant de l'exercici 2008, de 41.665 euros s'ha presentat com una disminució enlloc de presentar-se com un augment del capital circulant.

2.1.1. Existències

La variació d'existències presenta les següents xifres:

Concepte	Saldo 2008	Saldo 2007	Variació
Pinso engreix vedells	3.095	1.678	1.417
Pinso engreix corders	356	63	293
Pinso engreix ovelles	614	1.426	-812
Existències carn	1.981	404	1.577
Total	6.046	3.571	2.475

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

De la revisió de la composició de les existències dels saldos de l'entitat es desprèn:

Debilitats en el control intern

De les proves efectuades s'observen debilitats significatives en el control intern de les transaccions de les operacions. Així, a més de la manca de l'adequada segregació de funcions entre les persones que intervenen en aquests procediments, s'han observat les incidències següents:

- No es formalitza cap comanda per part del soci ramader per la compra de pinso.
- No s'elabora cap tipus de registre d'incidències en relació al lliurament del pinso que justifiqui les diferències d'estocs.
- No es formalitza albarà/document de lliurament del pinso al soci ramader que permeti controlar que totes les sortides hagin estat facturades.
- Factures de bestiar elaborades des de les dependències del Govern sense deixar constància de la conformitat del ramader.

Es recomana verificar les operacions descrites i que es prenguin les mesures adients per evitar que es reproduïxin situacions anàlogues a les esmentades.

2.1.2. Deutors

El desglossament de l'epígraf de deutors del balanç és el següent:

Concepte	Saldo 2008	Saldo 2007	Variació
Clients	245.279	197.199	48.080
Deutors	-	29.363	-29.363
Adm. públiques	143.504	104.049	39.455
Total	388.783	330.611	58.172

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

A continuació es presenten les observacions que s'han posat de manifest respecte als saldos anteriors:

Provisió per insolvències de tràfic

S'han detectat 9.209 euros pendents de cobrament per operacions de tràfic amb una antiguitat superior als 12 mesos.

D'acord amb les normes i principis comptables generalment acceptats l'actiu del balanç ha de recollir el total de béns i drets a favor de l'entitat. D'acord amb els mateixos criteris i en atenció al principi de prudència, en el cas que existeixin dubtes raonables sobre la possibilitat de fer efectius els drets de cobrament, l'entitat ha de dotar una provisió per cobrir la potencial pèrdua que es pugui generar.

En conseqüència, l'entitat hauria d'haver enregistrat els saldos antics com a clients de dubtós cobrament i, simultàniament, dotar la provisió per insolvències.

2.1.3. Tresoreria

El detall dels saldos que componen la rúbrica de tresoreria és el següent:

Concepte	Saldo 2008
Crèdit Andorrà	230.025
Andbanc	491.084
Total tresoreria	721.109

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

De la revisió efectuada es desprèn l'observació següent:

Enregistrament del risc bancari

De l'anàlisi de la resposta a la circularització de l'entitat financera Andbanc, s'observa l'existència d'efectes descomptats pendents de venciment al 31 de desembre de 2008 per un total de 83.058 euros. L'entitat no enregistra el risc bancari que es desprèn de dita resposta. Si bé l'efecte de l'enregistrament no influeix en el resultat de l'exercici ni en la situació financera, a efectes de l'aplicació del principi del registre i per tal de mostrar una major informació en els estats financers, l'entitat haurà d'enregistrar l'import esmentat amb càrrec a deutors per efectes descomptats i amb abonament a deutes amb entitats bancàries per descompte d'efectes.

2.1.4. Fons propis

El moviment dels fons propis es resumeix en el següent quadre:

Concepte	Saldo a 31/12/2007	Altes	Aplicació Resultats	Saldo a 31/12/2008
Capital social	150.253	-	-	150.253
Reserva legal	14.980	-		14.980
Resultats d'exercicis anteriors (romanent)	77.157	-	39.436	116.593
Resultat de l'exercici	39.436	41.665	-39.436	41.665
Total fons propis	281.827	41.665	0	323.491

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

De la revisió efectuada es desprenen les observacions següents:

Formalització i comptabilització de l'ampliació de capital

La Junta General ordinària de 19 de febrer de 2004 va aprovar una ampliació de capital amb l'emissió de 2.000 noves accions nominatives amb un valor nominal de 60,10 euros cadascuna i la subscripció íntegra per part de Govern de les mateixes. En l'exercici 2005, el Govern va transferir 12.020 euros corresponent al desemborsament de 200 accions, però aquest import ha quedat comptabilitzat en el passiu en l'epígraf de creditors.

En data 4 d'octubre de 2007 la Junta General ordinària va acordar elevar a pública la referida ampliació. Amb tot, a data d'aquest informe no disposem de constància que aquest tràmit s'hagi produït.

Adaptació dels estatuts a la Llei de societats anònimes i de responsabilitat limitada

L'entitat té pendent l'adaptació dels seus estatuts a la Llei de societats anònimes i de responsabilitat limitada, incomplint el termini previst en l'esmentada llei per a aquesta adaptació.

Dotació de la reserva legal

La Junta General Ordinària celebrada el 3 de juny de 2008, aprovà que, en compliment de la nova legislació, s'establís una reserva legal mínima d'un 20% del capital social, incorporant els resultats a la mateixa. Aquest acord no ha estat enregirat. A 31 de desembre de 2008, la reserva legal representa un 9,97% del capital social.

2.1.5. Creditors

El desglossament de l'epígraf de creditors és el següent:

Concepte	Saldo 2008	Saldo 2007	Variació
Proveïdors i creditors	486.201	350.603	135.598
Partides pdts. d'aplicació	12.020	12.020	-
Primes pendent de repartir	294.226	243.785	50.441
Creditors	792.447	606.408	186.039

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

De la revisió de l'apartat de creditors es desprenen les següents observacions:

Pagament de les primes pel foment de productes de qualitat

El saldo del compte *Primes pendents de repartir* inclou els imports pendents de pagament als ramaders en concepte d'ajut al foment de productes i de qualitat, i que prèviament, Ramaders d'Andorra, S.A. ha de rebre de Govern. El quadre següent posa de manifest la diferència entre la data de cobrament del Govern i el posterior pagament als ramaders.

Primes	Import	Data de cobrament de Govern	Data de pagament als ramaders
1 d'agost al 31 de desembre 2007	104.049	01/08/2008	12/09/2008
1 de gener al 30 de juny de 2008	151.010	07/11/2008	19/02/2009
1 de juliol al 30 de novembre de 2008	106.584	02/01/2009	Pdt. al juliol 2009
1 de desembre al 31 de desembre de 2008	36.920	Pdt. al juliol 2009	Pdt. al juliol 2009

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

No es coneixen els motius que justifiquin els retards que es produeixen entre les transferències del Govern i la data en la que els diners arriben als seus beneficiaris.

2.1.6. Ingressos per vendes

El detall dels ingressos obtinguts per vendes es el següent:

Concepte	Saldo 2008	Saldo 2007	Variació
Venda de vedells i corders	973.626	926.781	46.845
Venda de pinso	435.883	348.488	87.395
Venda de pell i menuts	11.205	14.148	-2.943
Total	1.420.714	1.289.417	131.297

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

2.1.7. Subvencions corrents

Ramaders d'Andorra, S.A. ha rebut en l'exercici 2008 les següents subvencions per a despeses corrents i serveis:

Concepte	Saldo 2008	Saldo 2007	Variació
Promoció i comercialització bestiar de renda	80.000	79.520	480
Total	80.000	79.520	480

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

De la revisió d'aquesta àrea es destaquen les següents incidències:

Acreditació de la justificació de la subvenció

La subvenció de renda cobrada per a promoció i comercialització de bestiar, per import de 80.000 euros, d'acord amb la memòria del pressupost de l'exercici 2008 presentada per l'entitat, és destinada a cobrir les despeses de funcionament corrent (compres de subministraments, pagament a professionals, pagament de tributs, altres serveis, etc.). Per a l'exercici 2008 aquest conjunt de despeses han sumat la quantia d'11.242 euros. No s'ha obtingut còpia del document acreditatiu de la concessió de la subvenció, que permeti manifestar-nos sobre l'obligació de reintegrament de la part de subvenció no utilitzada.

Cal tenir en compte que d'acord amb les diferents lleis de pressupost, els organismes beneficiaris de transferències nominatives han de retornar a Govern els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari, llevat que financin despeses compromeses i no liquidades a la data del tancament. L'aplicació d'aquest precepte faria que Ramaders d'Andorra, S.A. hagués de minorar els resultats de l'exercici per les quanties que s'haurien de reconèixer a favor del Govern pels imports a reintegrar.

2.1.8. Beneficis i ingressos extraordinaris

Aquesta rúbrica comptable presenta el següent detall a 31 de desembre de 2008:

Concepte	Saldo 2008	Saldo 2007	Variació
Ingressos extraordinaris	-	6.349	-6.349
Ingressos i beneficis d'altres exercicis	4.833	36.685	-31.852
Total	4.833	43.034	-38.201

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

2.1.9. Despeses d'aprovisionaments

El següent quadre resumeix les despeses per aprovisionaments:

Concepte	Saldo 2008	Saldo 2007	Variació
Compra de vedells i corders	997.791	933.731	64.060
Compra de pinso	417.942	344.532	73.410
Variació d'existències de pinso	-898	-1.546	648
Variació d'existències de carn	-1.577	-404	-1.173
Total	1.413.258	1.276.313	136.945

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

2.1.10. Despeses de serveis exteriors

El següent quadre resumeix les despeses d'explotació:

Concepte	Saldo 2008	Saldo 2007	Variació
Manteniment informàtic	-	2.270	-2.270
Assessorament comptable	9.722	8.661	1.061
Transports	389	60	329
Serveis bancaris i similars	276	312	-36
Publicitat	-	7.301	-7.301
Altres serveis	-	152	-152
Total	10.387	18.755	-8.368

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

Es recull a continuació la incidència que s'ha observat de la revisió efectuada:

Integritat de les despeses per serveis exteriors

En el compte del resultat de l'entitat no hi figura la totalitat dels imports en concepte de "Serveis exteriors" (lloguers, despeses de personal, material d'oficina, publicitat, etc.) que són prestats pel personal i en dependències del Ministeri d'Agricultura i Medi Ambient, ja que la gestió de l'entitat és suportada per aquest ministeri. Es recomana, a fi de conèixer el cost real de l'activitat i dels programes de l'entitat, que es repercuteixin en els seus comptes totes les despeses que es deriven de la seva gestió.

2.1.11. Pèrdues i despeses extraordinàries

El detall d'aquests saldos són els següents:

Concepte	Saldo 2008	Saldo 2007	Variació
Despeses extraordinàries	-	1	-1
Despeses i pèrdues d'altres exercicis	3.493	28.169	-24.676
Total	3.493	28.170	-24.677

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

2.2. Execució pressupostària

L'entitat presenta una liquidació de pressupost en la que es comparen les previsions inicials aprovades per la Llei del pressupost general per l'exercici fiscalitzat, amb les xifres que deriven de la seva comptabilitat:

Liquidació de l'estat d'ingressos

COD CLASIF	NOM CLASIF	Pressupost 2008	Liquidat	Dif (Liq-Pres)	% liquidat (Liq/Pres)
3	TAXES I ALTRES INGRESSOS	1.483.802	1.420.714	-63.088	95,75%
30	VENDES	1.483.802	1.420.714	-63.088	95,75%
300	VENDES	1.483.802	1.420.714	-63.088	95,75%
30000	Venda de carn	1.076.878	973.626	-103.252	90,41%
30002	Venda de pinso	397.309	435.883	38.574	109,71%
30003	Venda de pells i menuts	9.614	11.205	1.591	116,55%
4	TRANSFERÈNCIES CORRENTS	110.000	80.000	-30.000	72,73%
42	TRANSFERÈNCIES DE L'ESTAT	80.000	80.000	-	100,00%
420	GOVERN D'ANDORRA	80.000	80.000	-	100,00%
42090	Altres transferències de Govern	80.000	80.000	-	100,00%
47	PRIVADES	30.000	-	-30.000	0,00%
470	PRIVADES	30.000	-	-30.000	0,00%
47000	Subvenció Andbanc	30.000	-	-30.000	0,00%
5	INGRESSOS PATRIMONIALS	-	58	58	-
52	INTERESSOS DE DIPÒSITS	-	58	58	-
520	COMPTES BANCARIS	-	58	58	-
52000	Interessos financers comptes bancaris	-	58	58	-
TOTAL INGRESSOS		1.593.802	1.500.772	-93.030	94,16%

Font: Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

Liquidació de l'estat de despeses

NOMCLASIF	Pressupost 2008	Liquidat	Dif (Liq-Pres)	% liquidat (Liq/Pres)
CONSUMS DE BÉNS CORRENTS I SERVEIS	1.592.861	1.462.567	-130.294	91,82%
MATERIAL, SUBMINISTRAMENTS I ALTRES	1.591.816	1.462.178	-129.638	91,86%
MATERIAL D'OFICINA	2.613	-	-2.613	-
Material d'oficina ordinari i altres varis	1.568	-	-1.568	-
Material d'informàtica	1.045	-	-1.045	-
SUBMINISTRAMENTS	1.465.642	1.415.733	-49.909	96,59%
Compra bestiar	1.074.925	997.791	-77.134	92,82%
Compra de pinso	388.105	417.942	29.837	107,69%
Altres subministraments	2.613	-	-2.613	-
TRIBUTS	1.557	776	-781	49,83%
Tributs locals	1.557	776	-781	49,83%
ALTRES SERVEIS	3.378	-	-3.378	-
Atencions protocol·làries i de representació	2.090	-	-2.090	-
Reunions conferències i cursets	1.288	-	-1.288	-
TREBALLS REALITZATS PER ALTRES EMPRESSES	118.627	45.669	-72.958	38,50%
Estudis i treballs tècnics	25.027	9.722	-15.305	38,85%
Publicitat i propaganda	40.000	0	-40.000	0,00%
Sacrifici i transport animals	53.600	35.947	-17.653	67,06%
INDEMNITZACIONS PER SERVEIS	1.045	389	-656	37,21%
LOCOMOCIÓ I DESPLAÇAMENTS	1.045	389	-656	37,21%
Desplaçaments	1.045	389	-656	37,21%
DESPESES FINANCERES	941	355	-586	37,77%
DE DIPÒSITS, FIANCES I ALTRES	941	355	-586	37,77%
ALTRES DESPESES FINANCERES	941	355	-586	37,77%
Comissions serveis bancaris	941	355	-586	37,77%
TOTAL DESPESES	1.593.802	1.462.922	-130.880	91,79%
ESTALVI	-	37.850	-	-

Font: Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

Addicionalment, l'entitat presenta un estat de romanent de tresoreria i una conciliació entre el resultat comptable el resultat pressupostari que transcrivim a continuació:

Romanent de tresoreria

Romanent de tresoreria	Exercici 2008	Exercici 2007
1 (+) Drets pendents de cobrament	388.783	330.611
(+) del pressupost corrent i pressupostos tancats	245.279	226.562
(+) d'operacions no pressupostàries	143.504	104.050
2 (-) Obligacions pendents de pagament	792.447	606.408
(+) del pressupost corrent i pressupostos tancats	486.201	362.623
(+) d'operacions no pressupostàries	306.246	243.785
3 (+) Fons líquids	721.109	554.052
I. Romanent de tresoreria afectat	41.665	39.436
II. Romanent de tresoreria no afectat	275.780	238.819
III. Romanent de tresoreria total (1-2+3) = (I+II)	317.445	278.256

Font: Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

Conciliació entre el resultat comptable el resultat pressupostari

Conceptes	(euros)
Resultat de la comptabilitat financera	41.665
+ Variació d'existències	-2.475
+ Despeses extraordinàries	3.493
- Ingressos extraordinaris	-4.833
Resultat de la liquidació pressupostària	37.850

Font: Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

2.3. Altres aspectes a destacar

Controls de legalitat i financer

L'article 25 dels estatuts indica que l'entitat romandrà sotmesa al control financer de la intervenció general del Govern en els termes establerts en la LGFP mentre el percentatge del capital social de l'entitat subscrit pel Govern sigui majoritari o suficient per a tenir-ne el control.

Tot i l'anterior, l'entitat no ha estat sotmesa als controls de legalitat i financer previstos en els articles 37, 39 i 42 de la LGFP.

Mancances en el control intern de l'entitat

Com s'esmenta en el cos de l'informe, de la fiscalització efectuada en deriven debilitats de control intern de l'entitat. Recomanem establir mecanismes de control més acurats per tal de garantir una adequada segregació de funcions en el processos de gestió i comptabilització, la correcta determinació dels ingressos i despeses, així com la formalització, justificació i reconeixement dels fets comptables.

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

- L'entitat no ha adaptat els seus estatuts a la Llei de societat anònimes i de responsabilitat limitada. (nota 2.1.4)
- No ha estat enregistrada comptablement la resolució de la Junta General per la qual s'acordava la dotació de la reserva legal fins al 20% del capital social. (nota 2.1.4)

4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Les observacions i recomanacions formulades en exercicis anteriors, que deriven de fets que segueixen pendents o de pràctiques que s'han mantingut en aquest exercici, amb les corresponents matisacions o actualitzacions, en el cas que n'hi hagi, es recullen a continuació:

- Dels treballs de fiscalització, s'han observat debilitats rellevants de procediments i de control intern, les quals es detallen a les notes anteriors d'aquest informe, que recomanem adequar per garantir la integritat dels recursos que es gestionen i administren a través de l'entitat. (notes 2.1.1 i 2.3)
- Figuren entre els saldos de clients, pendents de cobrament 9.209 euros que, per la seva antiguitat i dificultat de cobrament, haurien de ser considerats de dubtós cobrament, la qual cosa faria minorar el resultat de l'exercici en el referit import. (nota 2.1.2)
- Figura pendent de formalitzar i comptabilitzar l'ampliació de capital aprovada per la Junta General Ordinària de 19 de febrer de 2004, d'import 120.200 euros. La Junta General, en sessió de 4 d'octubre de 2007 va acordar elevar a públic la referida ampliació, si bé a la data d'emissió d'aquest informe no s'ha pogut tenir constància d'aquest fet. (nota 2.1.4)
- L'entitat ha rebut una subvenció per un import de 80.000 euros destinada al finançament de les despeses de funcionament corrent de l'entitat. Amb tot, per a l'exercici de 2008 aquest conjunt de despeses ha sumat la quantia d'11.124 euros. No s'ha obtingut còpia del document acreditatiu de la concessió de la subvenció, que permeti opinar sobre la reintegrabilitat de la part de subvenció no utilitzada. Tal com s'indicava en informes corresponents a exercici anteriors, en la mateixa situació es trobaria l'import de 61.038 euros, corresponents a la diferència entre la subvenció rebuda i les despeses efectivament efectuades en l'exercici 2004, l'import de 58.825 euros,

corresponents a la diferència entre la subvenció rebuda i les despeses efectivament efectuades en l'exercici 2005, 63.407 euros, corresponents a la diferència entre la subvenció rebuda i les despeses efectivament efectuades en l'exercici 2006 i l'import de 59.336 euros, corresponents a la diferència entre la subvenció rebuda i les despeses efectivament efectuades en l'exercici 2007. (nota 2.1.7)

- El compte del resultat de l'entitat no conté les despeses que suporta directament el Ministeri d'Agricultura i Medi Ambient, el personal del qual és qui gestiona l'entitat. (nota 2.1.10)
- L'entitat no ha estat sotmesa als controls de legalitat i financers previstos en els articles 37, 39 i 42 de la LGFP. (nota 2.3)

5. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte per les conseqüències que es deriven de les observacions contingudes en els apartats 3 i 4, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de Ramaders d'Andorra, S.A. a 31 de desembre de 2008, dels resultats de les seves operacions i dels recursos obtinguts i aplicats, i contenen la informació necessària i suficient per la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats, i guarden uniformitat amb els aplicats en l'exercici anterior.

6. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre a Ramaders d'Andorra, S.A. el present informe per tal que pogués presentar les al·legacions que considerés oportunes.

Es transcriu a continuació la resposta rebuda:

Observacions i recomanacions de l'auditoria de l'any 2008

L'entitat no ha adaptat els seus estatuts a la Llei de societat anònimes i de responsabilitat limitada.

La societat ha adequat els estatuts a la nova llei de societats, però estan pendents d'entrar a tràmit parlamentari per la seva aprovació.

No ha estat enregistrada comptablement la resolució de la Junta General per la qual s'acordava la dotació de la reserva legal fins al 20% del capital social.

L'enregistrament comptable d'aquesta dotació s'ha portat a terme durant l'exercici 2010.

Observacions i recomanacions d'anys anteriors

Dels treballs de fiscalització, s'han observat debilitats rellevants de procediment i de control intern, les quals es detallen a les notes anteriors d'aquest informe, que recomanen adequar per garantir la integritat dels recursos que es gestionen i administren a través de la societat.

Per la compra de pinso a granel, el ramader es posa en contacte amb el departament d'agricultura precisant la totalitat de quilos de pinso a encomanar; des del departament es realitza la comanda de pinso prop dels dos principals distribuïdors, Cooperativa de Belcaire i Agrocà. Pel pinso comprat directament a comercial Tarrés el ramader contacta directament el distribuïdor per la comanda de pinso en sacs.

Es posarà en funcionament un sistema per controlar totes les sortides de pinso de Comercial Tarrés.

Al moment que un dels ramaders rebrà el pinso per part de Comercial Tarrés s'elaborarà un albarà on constarà, el número de l'explotació i la quantitat de pinso lliurada i aquest serà signat pel ramader, cada mes es controlaran les còpies dels albarans amb la relació que tramet Comercial Tarrés a Ramaders d'Andorra.

A partir del mes de juny de 2009 es va posar en funcionament un sistema de control perquè quedi constància dels animals lliurats a l'escorxador; quan un dels ramaders "lliura" els animals a l'escorxador signa un document on consta el número de l'explotació de on prové l'animal, el número sanitari de l'animal, i el pes de l'animal. La totalitat dels albarans es controla amb les factures de compra elaborades per Ramaders d'Andorra.

Figuren entre els saldos de clients, pendents de cobrament 9.209 euros, que per la seva antiguitat i dificultat de cobrament, haurien de ser considerats de dubtós cobrament, la qual cosa faria minorar l'exercici en el referit import.

Durant el curs de l'any 2009, s'ha dut a terme la provisió per insolvència dels deutors amb una antiguitat superior a un any.

Figura pendent de formalitzar i comptabilitzar l'ampliació de capital aprovada per la junta general ordinària de 19 de febrer de 2004, d'import 120.200 euros. La Junta General, en sessió de 4 d'octubre de 2007 va acordar elevar a públic la referida ampliació, si bé a la data d'aquest informe no s'ha pogut tenir constància d'aquest fet.

La societat ha adequat els estatuts a la nova llei de societats, però estan pendents d'entrar a tràmit parlamentari. Una vegada els estatuts aprovats s'elevaran a públic.

El compte de resultat de la societat no conté les despeses que suporta directament el Ministeri d'Agricultura i Medi Ambient, el personal del qual és qui gestiona la societat.

No es tenen en compte les despeses que suporta directament el Ministeri d'Agricultura i Medi ambient ja que existeix un acord entre el Govern d'Andorra i Ramaders d'Andorra S.A., de data 17 desembre de 2007, on es pacta la cessió en caràcter gratuït de la utilització dels material, mitjans tècnics i humans necessaris.

L'entitat no ha estat sotmesa al controls de legalitat i financers previstos en els articles 37, 39 i 42 de la LGFP.

Ramaders d'Andorra no ha estat sotmès als controls de legalitat i financers previstos en els article 31, 39 i 42 de la LGFP. Ramaders d'Andorra valoraria molt positivament disposar de la figura d'una intervenció delegada per tal de realitzar les seves operacions sota els controls previstos per la llei.

*Vicenç ALAY FERRER
President de Ramaders d'Andorra SA*

7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

El Tribunal de Comptes ha analitzat les al·legacions presentades i entén que no modifiquen els plantejaments evocats en el cos de l'informe, ni aporten cap informació complementària que permeti modificar les observacions i conclusions a les quals ha arribat el Tribunal després de l'examen de la documentació aportada durant els treballs de camp.